

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 4Tdo/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719010169
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8719010169.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného Ing. M. T. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 29. novembra 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného Ing. M. T. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. októbra 2021, sp. zn. 7To/1/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. M. T. o d m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 17. júna 2020, sp. zn. 5T/16/2019, bol obvinený Ing. M. T. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

- dňa 07.04.2018 v čase okolo 21.30 h v obci N., okr. S., v chatovej osade, v blízkosti chaty B. potom, čo sa mu prišiel ospravedlniť poškodený A. O., v spoločnosti poškodeného S. S. za predošlé hlučné správanie a potom, čo zaklopali na dvere chaty, súpisné číslo XXXX, obž. Ing. M. T. otvoril vchodové dvere a začal na nich kričať: „zmiznite z môjho pozemku, lebo Vás zahluším“, následne skríkol: „zabijem Vás“, načo sa rozbehol smerom k ním, pričom poškodený A. O. a poškodený S. S. sa snažili pred ním ujsť, obž. Ing. M. T. nato dobehol poškodeného S. S., ktorého napadol horolezeckým cepínom, ktorým poškodenému S. S. zaťal do ľavého ramena, nad deltovým svalom, smerom ku svalu do hĺbky 5 cm, potom mu zaťal do brucha vľavo, nad hranou bedrovej kosti do hĺbky 2 cm a keď poškodený S. S. sa snažil pred ním ujsť, obž. Ing. M. T. ešte chvíľu za ním bežal a dvakrát ho sekol horolezeckým cepínom do oblasti chrbta vpravo, medzi hrotom lopatky a chrbticou, do oblasti chrbta vľavo pod hrotom lopatky do hĺbky 5 až 6 cm ku svalom, načo sa poškodenému S. S. podarilo ujsť, čím obž. Ing. M. T. vzbudil u poškodeného S. S. a poškodeného A. O. dôvodnú obavu o ich život a zdravie a pritom poškodenému S. S. spôsobil bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vpravo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti ramena vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti brucha vľavo a pomliaždenie v oblasti ramena vľavo, s ohrozením životne dôležitých orgánov, s dobou liečenia 10 dní a s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcom v bolestiach po dobu 4 až 5 dní a s obmedzením v bežnej hygiene poškodenému S. S. po dobu 7 dní.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. e) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 2 (dva) roky.

Súd prvého stupňa taktiež podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným:

N. T. S. a.s., so sídlom S. L. X, XXX XX C. - mestská časť S., IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 349,63 eur,

K.P., ul. XX. B. X a XX, XXX XX C. škodu vo výške 50,20 eur

S. S., nar. XX. A. XXXX, bytom S., ul. Q. XXXX/XX škodu vo výške 912,- eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali prokurátor a obvinený odvolania s tým, že na podklade odvolania obvineného Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 12. októbra 2021, sp. zn. 7To/1/2021 podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obvineného uznal vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že - dňa 07.04.2018 v čase okolo 21.30 h v obci N., okr. S., v chatovej osade, v blízkosti chaty B. po tom, čo sa mu prišiel ospravedlniť poškodený A. O., v spoločnosti poškodeného S. S. za predošlé hlučné správanie a po tom, čo zaklopali na dvere chaty, súpisné číslo XXXX, obž. Ing. M. T. otvoril vchodové dvere a začal na nich kričať: „zmiznite z môjho pozemku, lebo Vás zahluším“, následne skríkol: „zabijem Vás“, načo sa rozbehol smerom k nim, pričom poškodený A. O. a poškodený S. S. sa snažili pred ním ujsť, obž. Ing. M. T. nato dobehol poškodeného S. S., ktorého napadol horolezeckým cepínom, ktorým poškodenému S. S. zaťal do ľavého ramena, nad deltovým svalom, smerom ku svalu do hĺbky 5 cm, potom mu zaťal do brucha vľavo, nad hranou bedrovej kosti do hĺbky 2 cm a keď poškodený S. S. sa snažil pred ním ujsť, obž. Ing. M. T. ešte chvíľu za ním bežal a dvakrát ho sekol horolezeckým cepínom do oblasti chrbta vpravo, medzi hrotom lopatky a chrbticou, do oblasti chrbta vľavo pod hrotom lopatky do hĺbky 5 až 6 cm ku svalom, načo sa poškodenému S. S. podarilo ujsť, čím obž. Ing. M. T. vzbudil u poškodeného S. S. a poškodeného A. O. dôvodnú obavu o ich život a zdravie a pritom poškodenému S. S. spôsobil bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vpravo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti ramena vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti brucha vľavo a pomliaždenie v oblasti ramena vľavo, s ohrozením životne dôležitých orgánov, s dobou liečenia 10 dní a s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcim v bolestiach po dobu 4 až 5 dní a s obmedzením v bežnej hygiene poškodenému S. S. po dobu 7 dní.

Za to krajský súd uložil obvinenému podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. k) Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. a) ods. 3 písm. e) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného, § 50 ods. 1 Trestného podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 2 (dva) roky.

Odvolací súd podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ľubomíra Kaščáka, advokáta so sídlom v Banskej Bystrici, Horná ulica č. 35, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku obvinený namietal, že zloženie senátu odvolacieho súdu sa opatreniami predsedu senátu opakovane menilo, podľa záznamu predsedu senátu mal odvolací súd rozhodovať o odvolaní obvineného v zložení JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu, JUDr. Marián Sninský a Mgr. Ivo Maruščák ako členovia senátu, na verejnom zasadnutí konanom 19. augusta 2021 však senát zasadal v zložení JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu, Mgr. Ivo Maruščák a JUDr. Monika Halkociová ako členovia senátu a 23. septembra 2021 odvolací senát zasadal v zložení JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu, JUDr. Marián Sninský a JUDr. Monika Halkociová ako členovia senátu, v uvedený deň však bolo verejné zasadnutie odročené na 12. októbra 2021 pre ospravedlnenú neprítomnosť obhajcu zo zdravotných dôvodov. Obvinený ďalej dôvodil, že verejné zasadnutie nariadené 12. októbra 2021 bolo vykonané senátom odvolacieho súdu v zložení JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu, JUDr. Marián Sninský a Mgr. Ivo Maruščák ako členovia senátu, pričom v tomto zložení senátu bolo vo veci aj právoplatne rozhodnuté. Z vyššie uvedeného, podľa názoru obvineného, nesporne vyplynulo, že zloženie senátu sa v prejednávanej veci opakovane menilo, pričom dovolateľ nebol oboznámený so zložením senátu a o zmenách v jeho zložení sa dozvedel až po zadovážení kópie celého trestného spisu, krajský súd preto rozhodoval v nezákonnom zložení. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku po zrekapitulovaní dôvodov

rozhodnutia odvolacieho súdu obvinený namietal, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku. Krajskému súdu vyčítal, že pri hodnotení vykonaného dokazovania preferoval dôkazy predložené orgánmi činnými v trestnom konaní a náležite sa nevysporiadal a neprihliadol na dôkazy predložené obhajobou, respektíve obvineným. V tejto súvislosti namietal, že pre zodpovedanie otázky, či spôsob útoku vedený na zraňujúce miesta poškodeného bol spôsobilý privodiť ťažkú ujmu na zdraví, bol podstatný druh, charakter a umiestnenie zranení na tele poškodeného S., pritom v tejto zásadnej otázke pre posúdenie právnej kvalifikácie skutku sa znalci rozchádzali, keďže znalec pribratý orgánmi činnými v trestnom konaní (MUDr. E. U.) tvrdil, že obžalovaný spôsobom vedenia útoku ohrozil u poškodeného životne dôležité orgány, avšak na otázku obhajoby, či mal možnosť si zraňujúci predmet prehliaďnúť, odpovedal, že horolezecký cepín osobne neprehliadol, tvrdil ďalej, že poranenia boli spôsobené zhora nadol na tele stojaceho (bežiaceho) poškodeného, alebo keď ležal na bruchu, pritom ležanie na bruchu v konaní nikto neuvádzal a znalec ani pred prvostupňovým súdom nevysvetlil, ako je možné viesť útok horolezeckým cepínom do chrbta bežiaceho človeku zhora nadol, čo znamená, že takýmto, podľa názoru obvineného, nereálnym spôsobom útoku malo dôjsť k ohrozeniu ramennej tepny, pľúc, resp. čriev poškodeného, navyše znalec bližšie nešpecifikoval svoje medicínske závery, pritom oproti uvedenému znaleckému posudku, bol obvineným predložený znalecký posudok MUDr. R. Z., znalca z odboru súdne lekárstvo, ktorý uviedol, že všetky popísané poranenia na tele poškodeného boli povrchové, spôsobené silou ľahkej intenzity, poranenia poškodeného na hrudníku vznikli nielen po vniknutí hrotu cepína do tela, ale aj pôsobením ľahu poškodeného s tým, že tento mechanizmus zranení zodpovedá aj výpovedi obvineného, ktorý tvrdil, že sa snažil poškodeného „potiahnuť“ a súčasne spochybňuje výpoveď poškodeného S. v tom smere, že obvinený do neho opakovane „sekal“, okrem toho MUDr. R. Z. poranenie pľúc vylúčil, uviedol, že k ich poraneniu nemohlo dôjsť a rovnako vypovedal dotknutý znalec aj k možnému poraneniu tepny a čriev. Dovolateľ v tejto súvislosti vyčítal krajskému súdu, že napriek uvedeným rozporom sa jednostranne priklonil na stranu znalca MUDr. E. U.. Vo vzťahu k tvrdeniam znalca MUDr. K. E. obvinený uviedol, že aj keď tento znalec pripustil možnosť vzniku závažnejších zranení v prípade vedenia útoku väčšou intenzitou, išlo výlučne o hypotetické vyjadrenie, ktorému nenasvedčovali žiadne stopy zistené na tele poškodeného. Vzhľadom na to, že napriek viacerým zásahom ani jedno zranenie nevykazovalo významnejší zásah do tela poškodeného, táto skutočnosť, podľa názoru obvineného, spochybňuje nebezpečnosť horolezeckého cepínu ako aj jeho spôsob použitia obvineným voči telu poškodeného, v opačnom prípade je vysoko nepravdepodobné, aby žiadne zo zranení nevykazovalo závažnejšiu poruchu zdravia za okolností, ako ich ustálil súd. Preto, podľa názoru obvineného, nemožno súhlasiť s názorom súdu, že len náhodou nedošlo k vzniku ťažkej ujmy na zdraví. Na tomto podklade potom dovolateľ vyjadril názor, že výpoveďami znalcov navrhnutých obhajobou bolo nepochybne preukázané, že horolezecký cepín svojím tvarom, spôsobom jeho použitia obžalovaným, intenzitou a miestami zásahov nemohol u poškodeného ohroziť životne dôležité orgány s tým, že v posudzovanom prípade bolo potrebné vychádzať z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí vykonávanom odvolacím súdom. Zo zadovaných a vykonaných dôkazov nebolo, podľa názoru obvineného, bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že jeho konanie bolo natoľko kvalifikované a nebezpečné, že úmyselne a bezprostredne smerovalo k vzniku ťažkej ujmy na zdraví. Dovolateľ ďalej vyčítal odvolaciemu súdu, že spochybnil odbornosť a predmet činnosti znalca z odboru súdneho lekárstva pre odborné posúdenie prejednávaneho prípadu konštatujúc, že súdne lekárstvo (48 15 00) je medicínske odvetvie, ktoré skúma a rieši problematiku pôsobenia vonkajšieho násillia na ľudský organizmus a to u živých aj mŕtvych osôb, vrátane pôsobenia cudzorodých látok a škodlivín, toto odvetvie posudzuje mechanizmus vzniku zranení a známkov násillia na ľudskom organizme živých a mŕtvych osôb pri úrazoch nehodách, prípadoch podozrenia na konanie inej osoby, hodnotí a posudzuje návrhy odškodnenia, znalecký posudok znalca z odboru súdneho lekárstva je preto, podľa názoru obvineného, vzhľadom na predmet činnosti a jeho prelínanie z odborom úrazovej chirurgie rovnako kvalifikovaný a v súdnej praxi dlhodobu akceptovateľný.

Na podklade vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7To/1/2021 z 12. októbra 2021 boli porušené ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Trestného poriadku, zároveň, aby v celom rozsahu napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na nové pojednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila poškodená K. S., ktorá uviedla, že obvinenému bola zaslaná výzva na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla K. S. výplatom nemocenských dávok poškodenému S. S. vo výške 384,70 eur s tým, že obvinený celú škodu nahradil.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý po zrekapitulovaní základného konania zdôraznil, že obvinený v podanom dovolaní opakovane namieta skutočnosti už uvedené v jeho odvolaní, na ktoré reagoval krajský súd v napadnutom rozhodnutí, tým spôsobom, že konštatoval správnosť skutkových zistení okresného súdu, ako aj súladnosť vykonaných dôkazov so zákonom a skutkových zistení s vykonanými dôkazmi, pričom sa vysporiadal aj s námietkami týkajúcimi sa spochybňovania znaleckých posudkov. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku možno dovolanie podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

O takúto situáciu pôjde najmä v prípade, ak súd rozhodoval v inom personálnom obsadení ako to plynie z ustanovenia § 237 ods. 3 Trestného poriadku určujúceho pravidlá, kedy vo veci rozhoduje sudca pre prípravné konanie, samosudca alebo senát (vzhľadom ale na poskytnutie väčšieho rozsahu práv obvinenému nie je chybou, ak namiesto samosudcu koná a rozhoduje senát), alebo ak pridelenie veci bolo spojené s porušením zákonných pravidiel alebo pravidiel plynúcich z rozvrhu práce príslušného súdu naň sa vzťahujúcich, čím došlo k odňatiu obvineného jeho zákonnému sudcovi, teda k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu plynúceho z čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Z predloženého spisu je zrejme, že prejednáváná trestná vec obvineného napadla na Krajský súd v Prešove do senátu 7T, ktorý v čase nápadu pozostával zo sudcov JUDr. Petra Tobiaša - predsedu senátu a JUDr. Mariána Sninského a Mgr. Iva Maruščáka - členov senátu. O odvolaniach obžalovaného a prokurátora bolo právoplatne rozhodnuté na verejnom zasadnutí konanom 12. októbra 2021 senátom odvolacieho súdu v zložení JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu a JUDr. Marián Sninský a Mgr. Ivo Maruščák - členovia senátu. Z uvedeného je zrejme, že o odvolaní obvineného rozhodol zákonný senát odvolacieho súdu v rovnakom zložení, aké existovalo v čase nápadu veci, čo znamená, že krajský

súd rozhodol v zákonom zložení, preto dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku v prejednávanej trestnej veci naplnený nebol.

Skutočnosť, že v ďalších dvoch termínoch nariadeného verejného zasadnutia (19. augusta 2021 a 23. septembra 2021) zasadal senát v zložení v prvom prípade JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu a Mgr. Ivo Maruščák a JUDr. Monika Halkociová - členovia senátu a v druhom prípade JUDr. Peter Tobiaš - predseda senátu a JUDr. Marián Sninský a JUDr. Monika Halkociová - členovia senátu, pričom v prvom prípade JUDr. Mariána Sninského a v druhom prípade Mgr. Iva Maruščáka v súlade s bodom 2.3. písm. E) Rozvrhu práce Krajského súdu v Prešove na rok 2021 zastupovala JUDr. Monika Halkociová, nemá žiaden materiálny dopad na práva a postavenie obvineného a namietaný dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zjavne nenapĺňa, pretože podmienkou jeho použitia je skutočnosť, že súd v nezákonom zložení rozhodol, čo nie je prípad prejednávanej veci, pretože senát krajského súdu v zmenenom zložení nerozhodoval, v oboch termínoch verejného zasadnutia (19. augusta 2021 a 23. septembra 2021) bolo verejné zasadnutie bez vecného prejednávania prípadu a rozhodnutia odročené (a to z dôvodov na strane obvineného či obhajoby).

Navyše podľa § 371 ods. 4, veta prvá, Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Obvinený, ktorému v dovolacom konaní namietané okolnosti sú známe už v pôvodnom konaní a napriek tomu ich najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, neuplatní, dáva týmto jednoznačne najavo, že ich nepovažuje za spôsobilé zásadným spôsobom zmeniť jeho postavenie, či spôsobiť mu zásadnú ujmu na jeho právach. Inak povedané obvinený, ktorý v skoršom štádiu trestného konania rezignuje na svoje práva a napriek znalosti ich porušenia sa nedožaduje ich nápravy už v tomto skoršom štádiu (v rámci odvolacieho konania), kedy ešte nie je vec právoplatne skončená, nemôže sa v neskoršom štádiu trestného konania po právoplatnom skončení veci ich nápravy úspešne domáhať, keďže dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov, ako to už bolo uvedené, predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok, pričom takýmto vadami nemôžu byť vady, ktoré obvinený v štádiu odvolacieho konania nepovažoval za tak závažné, aby sa ich nápravy napriek ich poznaniu domáhal [primerane už spomínané rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 57/2007 a k otázke súladnosti citovanej právnej úpravy podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku s Ústavou Slovenskej republiky rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 499/2016 z 15. júna 2016].

Z predloženého spisu je zrejmé, že obhajca obvineného sa verejného zasadnutia konaného 12. októbra 2021, zúčastnil, zloženie senátu, ktorý rozhodol o odvolaní obvineného, mu preto bolo známe (videl ho) a ak mal pochybnosti o totožnosti členov senátu, nič, keďže sa konalo verejné zasadnutie, mu nebránilo, aby si totožnosť členov senátu preveril (opýtal sa). Preto nezákonnosť zloženia senátu, keďže sa v prejednávanej veci konalo verejné zasadnutie, bolo možné s ohľadom na znenie ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku úspešne namietat' len do skončenia verejného zasadnutia konaného o odvolaní obvineného.

Na tomto mieste neobstojí tvrdenie obhajoby, že o zmene v zložení senátu sa dozvedeli až následne po právoplatnom skončení veci, a to po zadovážení kópie spisu, pričom obvinený so zmenami v zložení senátu nebol oboznámený. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť súdu informovať obvineného alebo jeho obhajcu o zmenách v zložení senátu, ktoré boli vykonané v súlade s platným rozvrhom práce, zvlášť za situácie, ak sa o odvolaní obvineného rozhoduje na verejnom zasadnutí. O termíne verejného zasadnutia je obvinený a jeho obhajca upovedomovaný najmenej 5 pracovných dní vopred, má teda k dispozícii lehotu na prípravu v rozsahu 5 pracovných dní, v rámci ktorých, ak to považuje za dôležité, sa môže na zloženie senátu, ktorý bude o jeho veci rozhodovať, informovať a najneskôr na verejnom zasadnutí všetky svoje námietky týkajúce sa zákonnosti zloženia senátu namietat'. (Samozrejme iná situácia by mohla nastať, ak by išlo o urýchlené rozhodovanie senátu,

napríklad o väzbe, na neverejnom zasadnutí, ak by obhajoba nemala čas alebo možnosť zložiť senátu zistiť a jeho nezákonnosť namietať, to však nie je prípad prejednávanej veci).

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený zjavne dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia, keď skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu alebo, že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho (prípadne miernejšieho) trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda zistenie, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Tdo/29/2018, sp. zn. 2Tdo/6/2019, sp. zn. 5Tdo/48/2018).

K naplneniu trestného činu ublíženia na zdraví (teraz § 155 a § 156 Trestného zákona) nestačí, aby páchatel úmyselne vykonal niečo, čo spôsobilo ublíženie na zdraví, ale je treba, aby jeho úmysel smeroval aj k vlastnému ublíženiu na zdraví (primerane R 19/1963, R 22/1968).

Pri právnom posudzovaní konania páchatela, ktorým útočil proti zdraviu občana, nie je možné vychádzať len z toho, aká ujma na zdraví poškodeného bola týmto útokom spôsobená, ale je treba prihliadať aj k okolnostiam, za akých sa útok stal, akým predmetom bolo zaútočené a aké nebezpečenie pre napadnutého z útoku hrozilo (R 16/1964).

Úmysel páchatela spôsobiť inému ťažkú ujmu na zdraví nemožno vyvodzovať len z povahy predmetu, ktorým bol vedený útok. Je potrebné zväžiť i ďalšie okolnosti prípadu, ako sú spôsob použitia tohto predmetu, intenzita vedeného úderu a pod. (R 35/1991).

Pre naplnenie znakov subjektívnej stránky uvedeného trestného činu nepostačuje len zistenie, že páchatel konal úmyselne, ale sa musí preukázať, že jeho úmysel smeroval aj k spôsobeniu ublíženia na zdraví [teraz § 15 písm. a), resp. b) Trestného zákona]. V tejto súvislosti treba prihliadať najmä na okolnosti, za ktorých k útoku došlo, na jeho intenzitu, ďalej na to, či a aký predmet páchatel k útoku použil a tiež na to, aké nebezpečenstvo za daných okolností pre zdravie napadnutého hrozilo z útoku (primerane R 5/1995 - III).

Záver o tom, či tu je zavinenie v zmysle Trestného zákona a v akej forme (teraz § 15 a § 16 Trestného zákona), je záverom právnym. Tento právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako ako záver o objektívnych znakoch trestného činu. Skutočnosti duševného (psychického) života významné pre právny záver o tom, či tu je zavinenie a v akej forme, sú predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu. Pri zisťovaní okolností, ktoré majú význam pre záver o zavinení, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale na zavinenie a jeho formu treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný a zo všetkých dôkazov významných z tohto hľadiska, vrátane priznania obvineného, pokiaľ existuje. So zreteľom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov (teraz § 2 ods. 12 Trestného poriadku) zákon neprikladá a priori žiadnemu dôkazu osobitný význam. Nemožno preto len zo skutočnosti, že obvinený skutok poprel, vyvodiť, že zistenie priameho úmyslu neprichádza do úvahy. Tento úmysel, tak ako iné formy zavinenia, možno zistiť aj na podklade iných dôkazov, nielen z priznania obvineného (primerane R 60/1972).

Skutok, ktorým sa obvinený uznáva za vinného, musí byť v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 12/2009).

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona sa zločinu ublíženia na zdraví dopustí ten, kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví.

Podľa § 123 ods. 2, ods. 3 písm. e) Trestného zákona sa ublížením na zdraví na účely tohto zákona rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného; ťažkou ujmu na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je okrem iného aj poškodenie dôležitého orgánu.

Podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel' dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Z obsahu skutku tak, ako ho súdy nižšieho stupňa ustálili a pojali do takzvanej skutkovej vety svojich rozhodnutí, v podstate (zjednodušene povedané) plynie, že

obvinený 7. apríla 2018 v čase okolo 21.30 hodine potom, čo sa mu poškodení A. O. a S. S. prišli ospravedlniť za hlučné správanie, po otvorení vchodových dverí kričal: „Zmiznite z môjho pozemku, lebo Vás zahluším“, „Zabijem Vás“, rozbehol sa k nim, dobehol pokúšajúceho sa uniknúť poškodeného S. S. a horolezeckým cepínom mu zaťal do ľavého ramena, nad deltovým svalom, smerom ku svalu do hĺbky 5 cm, potom mu zaťal do brucha vľavo, nad hranou bedrovej kosti do hĺbky 2 cm a keď sa poškodený S. S. snažil pred ním ujsť, obvinený za ním bežal a dvakrát ho sekol horolezeckým cepínom do oblasti chrbta vpravo, medzi hrotom lopatky a chrbticou, do oblasti chrbta vľavo pod hrotom lopatky do hĺbky 5 až 6 cm ku svalom, čím poškodenému S. S. spôsobil bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti chrbta vpravo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti ramena vľavo, bodno-zmliaždenú ranu v oblasti brucha vľavo a pomliaždenie v oblasti ramena vľavo, s ohrozením životne dôležitých orgánov, s dobou liečenia 10 dní a s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcim v bolestiach po dobu 4 až 5 dní a s obmedzením v bežnej hygiene po dobu 7 dní.

Pokiaľ teda obvinený horolezeckým cepínom opakovane aj silnou intenzitou, ktorá nepochybne plynie zo skutkovej okolnosti spočívajúcej v tom, že hĺbka spôsobených rán dosiahla až 5 prípadne 6 centimetrov [pritom išlo o zásah v behu, kedy od momentu napriahnutia sa do momentu dopadu zraňujúceho predmetu na telo človeka mohlo dôjsť k určitej strate energie a tým aj sily (intenzity) útoku], v behu, kedy nemohol presne predpokladať a ani efektívne koordinovať miesto dopadu a s ohľadom na už uvedené ani intenzitu dopadu zraňujúceho predmetu na telo bežiacieho človeka, v hneve, zaťal do ramena nad deltovým svalom [kde ako je všeobecne známe (ide o jednoduché, ľahko zapamätateľné, znalosti na úrovni základnej školy) prebieha ramenná tepna], do brucha nad hranou bedrovej kosti (kde ako je všeobecne známe sú uložené črevá) a do chrbta medzi hrotom lopatky a chrbticou (kde ako je všeobecne známe sú uložené pľúca), vedel, že takýmto svojím konaním môže spôsobiť poškodenie dôležitého orgánu a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. Konanie obvineného teda bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, v úmysle (minimálne v nepriamom) tento trestný čin spáchať a bolo len vecou náhody, podmienok a okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný (k spôsobeniu zranenia poškodeného došlo za behu tak obvineného, ako aj poškodeného, v hneve, v dôsledku čoho obvinený nemal možnosť smer, spôsob, intenzitu útoku presne koordinovať), že k dokonaniu trestného činu nedošlo. Napokon o úmysle spáchať trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona minimálne nepriamo svedčia aj výkriky obvineného priamo pred napadnutím poškodeného, v rámci ktorých sa poškodeným vyhráza zabitím. Aj keď tieto jeho vyjadrenia nevyhnutne nesvedčia o tom, že by poškodených chcel skutočne zabiť (uviedol ich v hneve, preto nemuseli byť mienené doslovne, horolezecký cepín nie je bežnou vražednou

zbraňou), každopádne, keďže boli prednesené s následným použitím predmetu spôsobilého spôsobiť zranenia rôznej závažnosti, svedčia o tom, že obvinený mal v úmysle poškodeným ublížiť, a to spôsobiť im zranenia akejkoľvek závažnosti, prípadne bol s tým uzrovaný.

Krajský súd preto postupoval správne, pokiaľ konanie obvineného ustálené v takzvanej skutkovej vete svojho rozsudku posúdil ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona, teda zistený (ustálený) skutok správne právne posúdil.

Pokiaľ obvinený vyčítal súdom nižšieho stupňa, že svoje rozhodnutia opreli o závery znalca MUDr. E. U., hoci boli v rozpore so závermi ďalších dvoch znaleckých posudkov predložených obhajobou, a to MUDr. R. Z. a MUDr. K. E., k tomu je potrebné uviesť, že ide o skutkové námietky, ktoré sú vychádzajú z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, v zmysle ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, z dovolacieho prieskumu vylúčené, pretože obvinený sa s nimi v podstate dožaduje iného hodnotenia vykonaného dokazovania podľa svojich predstáv a vo svoj prospech.

Súdy nižšieho stupňa pritom zrozumiteľným, akceptovateľným spôsobom vysvetlili (najmä strana 7, 8 a 10 rozsudku okresného súdu v spojení s dôvodmi na strane 13 až 16 rozsudku krajského súdu), prečo závery znalca MUDr. E. U. považujú za presvedčivejšie ako závery znalcov MUDr. R. Z. a MUDr. K. E. s tým, že správnosť ich úvah v tomto smere, ktoré nie je možné považovať za svojvoľné, či arbitrárne, najvyšší súd, ako to už bolo opakovane uvedené, nemôže s ohľadom na viazanosť skutkovým stavom zisteným súdmi nižšieho stupňa, preskúmať ani meniť.

Ako z odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa plynie, všetci traja znalci sa v zásade zhodli na tom, aké zranenia obvinený poškodenému spôsobil z hľadiska ich druhu, umiestnenia a ich hĺbky (poranenie na chrbte vľavo - 5 až 6 centimetrov, na ľavom ramene - 5 centimetrov, na chrbte vpravo - 1 až 3 centimetre a v oblasti brucha 1 až 2 centimetrov), rozdielne však už hodnotili intenzitu útoku, ktorým boli tieto zranenia spôsobené, zatiaľ čo znalec MUDr. E. U. konštatoval, že prvé dve z uvedených zranení boli spôsobené silnou intenzitou a ďalšie dve intenzitou strednou, znalec MUDr. R. Z. uvádzal, že zranenia v oblasti brucha a na chrbte vpravo boli spôsobené ľahkou alebo miernou silou a intenzitou a zranenie chrbta vľavo silou miernou a znalec MUDr. K. E. konštatoval, že zranenia poškodeného vznikli v dôsledku použitia sily ľahkej až miernej intenzity; zároveň zatiaľ čo znalec MUDr. E. U. dospel k záveru, že mechanizmom vzniku zranení boli ohrozené životne dôležité orgány, pretože pokiaľ by bodné rany na chrbte poškodeného smerovali kolmejšie, mohli preniknúť do hrudnej dutiny a mohlo dôjsť k poraneniu pľúc, bodná rana v oblasti ramena mohla preniknúť až do bicepsu, kde prebieha ramenná tepna a pokiaľ by rana v oblasti brucha smerovala kolmejšie, mohlo dôjsť k poraneniu čriev, znalec MUDr. R. Z. vylúčil poranenie pľúc, keďže tomu, podľa jeho názoru, bránila anatomická stavba hrudnej steny a k poraneniu ramennej tepny nemohol, podľa jeho názoru, dôjsť z dôvodu, že tomu bránila kosť z vonkajšej strany a znalec MUDr. K. E. poranenie pľúc a poškodenie ramennej tepny nevylúčil, avšak konštatoval, že muselo by ísť o úder väčšej sily a intenzity.

Je potrebné súdom nižšieho stupňa prisvedčiť, že vzhľadom na hĺbku bodného kanála 5 až 6 centimetrov je nepresvedčivý, neuveriteľný záver znalcov MUDr. R. Z. a MUDr. K. E., že zraňujúci predmet bol použitý silou nanajvýš miernej intenzity. Ani znalec MUDr. K. E. nevylúčil ohrozenie dôležitých orgánov (rovnako ako znalec MUDr. E. U.), konštatoval „len“, že k ich zraneniu by mohlo dôjsť za situácie, že by zraňujúci predmet bol použitý väčšou intenzitou, či v inom smere (potencionálne poranenie ramennej tepny). Znalec MUDr. R. Z. poranenie pľúc s ohľadom na anatomickú stavbu hrudníka vylúčil, avšak takúto prekážku okrem znalca MUDr. E. U. nevzhladol ani znalec MUDr. K. E. a poranenie ramennej tepny znalec MUDr. R. Z. vylúčil z dôvodu jej prekrytia kosťou, takúto prekážku však nevzhladol okrem znalca MUDr. E. U. ani znalec MUDr. K. E.. Z uvedeného je potom zrejmé, že ani znalci do K. E. a v konečnom dôsledku ani MUDr. R. Z. ohrozenie životne dôležitých orgánov nevylúčili, znalec MUDr. K. E. ako podmienku poranenia životne dôležitých orgánov vnímal potrebu vyššej intenzity útoku a znalec MUDr. R. Z. iné smerovanie zraňujúceho predmetu, avšak vzhľadom na už vyššie uvedené okolnosti, podmienky útoku (najmä hnev a beh obvineného, útek poškodeného) obvinený nemal možnosť, ako to už bolo vyššie uvedené, efektívne koordinovať intenzitu, smer a miesto dopadu zraňujúceho predmetu, bolo len vecou náhody, že obvinený nezasiahol poškodeného zraňujúcim predmetom väčšou intenzitou, v inom uhle, či smere a mieste dopadu. Je preto potrebné súhlasíť so závermi súdov nižšieho stupňa, že

závery znaleckého dokazovania realizovaného znalcom MUDr. E. U. sú presvedčivé, nespochybnené závermi znalcov MUDr. R. Z. a MUDr. K. E., ktoré naopak vyznievajú nepresvedčivo a neveriteľne.

Súdy nižšieho stupňa v súlade so závermi znalca MUDr. E. U. dospeli k záveru, že horolezecký cepín s ohľadom na jeho rozmery, materiál, z ktorého je vyrobený (kov), následky, ktoré ním už boli spôsobené, je predmet, ktorý je spôsobilý poranenia dôležitých orgánov spôsobiť s tým, že ďalší dvaja znalci a ani obvinený neuviedli také presvedčivé konkrétne skutočnosti, ktoré by tento záver zásadným spôsobom spochybnili.

Je potrebné obhajobe prisvedčiť, že nič nebránilo znalcovi z odboru súdneho lekárstva s ohľadom na predmet jeho činnosti podať v prejednávanej veci znalecký posudok a taktiež zo žiadnych konkrétnych skutočností (krajský súd ich ani neuvádza) nevyplyva, že by možnosť znalca mať prístup k potrebným informáciám bezprostredne po skutku mu umožnila inak posúdiť určitú otázku ako znalcovi, ktorý posudzoval tieto otázky neskôr.

Táto nie celkom presvedčivá argumentácia krajského súdu však nemala žiaden vplyv (a tým pádom ani význam) na inak správne vyššie rozvedené jeho úvahy vedúce k záveru, že presvedčivejším v prejednávanej trestnej veci je znalecký posudok znalca MUDr. E. U.. Tieto nadbytočné argumenty teda nemali žiaden zásadný vplyv na práva a postavenie obvineného.

Pokiaľ ešte obvinený dôvodil, že znalec MUDr. E. U. pripustil, že zranenie poškodeného mohlo vzniknúť aj v prípade, žeby poškodený ležal na bruchu, hoci nikto v konaní takúto možnosť neuvádzal sa žiada uviesť, že zo strany znalca išlo len o teoretické popísanie možnej alternatívy mechanizmu vzniku zranenia bez toho, aby to malo nejaký vplyv na presvedčivosť jeho vyššie uvedených záverov (znalec nebol prítomný pri skutku, hodnotil len v teoretickej rovine, ako môže takéto zranenie vzniknúť).

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený ani dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Vzhľadom na to, že obvinený Ing. M. T. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.